

EL SEGON MANDAT MUNICIPAL DEMOCRÀTIC A ALTAFULLA (MAIG 1983 - MARÇ 1987): LES BASES

*Francesc Blanc Canyelles*¹
fonblanc@yahoo.es

*In memoriam, als qui van ser companys de Ple; amb tota l'amistat, a Jordi Marqués,
dipositari de comptes.*

Resum: Anirem exposant, en lliuraments, la memòria fixada —al seguit d'actes municipals— del segon mandat d'ajuntament democràtic, dins la Monarquia Parlamentària, a Altafulla. Aquest 2023 en suposen els seus XL anys.

En el primer lliurament he agrupat les bases de l'Ajuntament: l'organització en comissions i delegats de serveis; el fonament econòmic de les vicissituds d'hisenda; els recursos humans de serveis, amb sensibilitat de garantir-los seguretat laboral i els suports destinats a la xarxa comunitària, així com a les tan relligadores festes majors.

Paraules clau: ajuntament democràtic d'Altafulla, organigrama, hisenda, personal, entitats, festes majors.

Synopsis: We are going to explain, in different parts, the fixed memory —to the diverse municipal actions— of the second democratic term of the council, inside the parliamentary monarchy, in Altafulla. This 2023 is supposed to be the XL anniversary.

In the first part I have joined, as the council basis, the organisation in commissions and services delegates; the economical foundation and the treasury vicissitudes; the human

resources services, with sensitivity to guarantee labour security and the supports designated to the community network as well as the so unifying local festivities.

Key words: democratic council, organigram, treasury, personal, entities, local festivities.

¹ Professor jubilat d'institut. Llicenciat en Filosofia i Lletres (Pedagogia) i Filologia Catalana.

1. Context polític

Sorgí de les eleccions del 8 de maig del 1983. Les primeres als Ajuntaments no van arribar fins el 3 d'abril de 1979, després de les generals d'un mes abans; ambdues dins del nou marc de la Constitució espanyola de l'any abans, que permetia el pas de la Monarquia "Reinstaurada" de la Reforma de Suárez a la Monarquia Parlamentària referendada per lliure sufragi universal. En fa XLV anys, de quan el 59% dels cens electoral general donava el seu sí, que a Altafulla fou del 71,56%.

Definició del nou sistema polític i les municipals al final evitaven el fantasma dels efectes de les municipals del 12 d'abril de 1931, que pels resultats a les ciutats portà les proclamacions successives de la II^a República del 14 d'abril. La Transició, més controlada que pactada. Per bé que, durant el període del primer mandat democràtic municipal, dimiteix Suárez —*el conductor del cambio*— i, al mes, vivim la sotragada del cop d'Estat del 23-F de 1981. Inestabilitat que decanta l'antídoto de la sòlida majoria absoluta del PSOE el 28-O de 1982, quan des del 20 de març de 1980 Jordi Pujol governa Catalunya amb el suport decisiu d'ERC.

2. Alcalde Pijuan (febrer 1972-abril 1979 // abril 1979-novembre 1989)

A Altafulla, des del 8 de febrer de 1972, l'alcalde va ser l'emprenedor hostaler Joan Pijuan Ballesté (Calafell, 4-IV-1928 / Altafulla, 17-XI-1989)². D'entrada elegit pel governador civil —amb passat com a agutzil i pertinença al Movimiento— tingué l'honor de ser investit democràticament a totes les eleccions on es va poder presentar —fins la seva sobtada i tan sentida mort. Durant l'exercici de diputat provincial del primer mandat s'adonà de l'evidència / virtut del pluralisme a les institucions, establint especial amistat amb un company d'escó del PSUC de Reus.

Amb tres sigles diferents, que sempre encapçalà: el 1979 amb la governamental espanyola CC-UCD; les que centren la nostra atenció, com a AIDA —Agrupació Independents d'Altafulla— i el 1987 amb la governamental catalana CiU. Resultats sempre triomfals, amb àmplies majories absolutes: 6 regidors amb el 65% dels vots a les primeres i el 67% en les terceres, amb només una llista rival alternativa a una i altra.

En les de 1983, el 59% i quan érem tres llistes les que concorriem/competíem: les primeres llistes del PSC (3 regidors amb el 30% dels vots) i de CiU (1 regidor, amb

² Aquell mateix 1989 van morir el qui fou alcalde des de 1962 a 1966, Martí Magriñà Sendra (Altafulla, 14-V-1931 / 9-II-1989), que dona nom a la Biblioteca, i el qui fou regidor Francesc Blanch Ribé (Altafulla, 8-VIII-1924 / 29 -XI- 1989), que dona nom a la primera Llar d'infants. L'any després va traspasar el també ex-regidor Albert Boronat Rimbau (Altafulla, 7-III-1941 / 14-V-1990), que dona nom a un carrer que introdueix a la plaça Martí Royo.

l'11%). Al 1979 les dues sigles anàvem plegats —però amb majoria d'independents— com a Entesa Municipal d'Altafulla, assolint 3 regidors amb el 35% dels votants.

Si expressem en xifres absolutes les assolides per l'alcalde Joan Pijuan: 426, 447, 528 altafullencs que li van donar suport a l'urna del col·legi electoral a l'aula de les nenes de l'escola Teresa Manero.

Com a homenatge pòstum, al Ple immediat al seu traspàs, vam acordar que portessin el seu nom l'Estadi municipal del Centre d'Esports d'Altafulla i el carrer que connecta, des del Cantó de la Vila —final del carrer de Dalt, tocant a la carretera- fins el carrer de Mar, on s'ubica l'Hostal sant Martí; la gran empresa de la seva vida inseparable de la seva dona, la infinita treballadora Laura Perona.

2.1. Comissions informatives i delegats de serveis

Aquell segon ajuntament de la Monarquia Parlamentària el vam constituir el 23 de maig de 1983. Llavors censàvem 1.124 habitants, que van pujar a 1.295 (+ 171) segons el padró a 31 de març de 1985; a 1427 (+132) a l'any següent i a 1472 (+45) a 1 de gener de 1987: + 31% dins el mandat; és a dir, 348 altafullencs nous, d'elecció, de destí.

En la votació per a l'alcaldia, AIDA i PSC vam votar-nos el propi cap de llista (5 vots a Joan Pijuan i 3 per a aquest cronista); Joan Vives Milà, el regidor de CiU, va votar-se en blanc i resolgué no participar en cap comissió informativa.

Al Ple de juny en bastírem les composicions de cadascuna de les quatre:

Hisenda: l'advocat Manuel Ramon Fuentes —tinent d'alcalde— i Jacinto Serrano Laguna (AIDA); el segon de la llista del PSC, Jordi Marqués Marqués (Altafulla, 2 de novembre de 1951 / Tarragona, 20 de setembre de 2021), com a dipositari de comptes, per la seva condició de qualificat empleat de banca. Amb la delegació d'aquesta responsabilitat a un membre de l'oposició, o poc afí, l'alcalde Pijuan seguia la línia ja aplicada amb el meu pare, Francesc Blanch Ribé, i al també membre de CC-UCD Josep Maria Pons Ramon.

Obres i Urbanisme: els paletes Antoni Torres Marqués (Altafulla, 2 de maig de 1929 / Tarragona, 9 de febrer de 1997) i Jacinto Serrano Laguna (AIDA) i el pagès Jordi Blanch Guasch, el tercer de la llista del PSC.

Cultura i Esports: Benito Giralde Correa, Antoni Torres i Manuel Ramon (AIDA); Jordi Blanch i el sota signant, —portaveu del grup (PSC); ja tres cursos de PNN d'Institut.

Turisme i Festes: Antoni Torres i Benito Giralde (AIDA), Jordi Blanch (PSC).

Com a regidors uninominals delegats de serveis: Aigua, llum i clavegueres: Jacinto Serrano (AIDA). Tràfic i personal: Benito Giralde (AIDA).

Si fem recompte, quatre regidors tenien presència a tres llocs: Antoni Torres, Benito Giralde, Jacinto Serrano; i Jordi Blanch. Antoni Torres, guanyarà les eleccions municipals del 16 de maig de 1991, amb majoria absoluta del 52%.

Els portaveus al Ple eren els respectiu caps de llista.

El cos tècnic el formaven: Antonio Altés Martorell, secretari de 2ª des feia 22 anys, Josep Mª Roca Tarragó, arquitecte col·legiat 4.525, i Albert Clarasó Sagarra, aparellador col·legiat 1.391.

2.2. Canvis en l'organigrama

Cal centrar-los en la figura del ja llavors advocat Manuel Ramon i futur tan fructífer alcalde entre 1999 i 2007, amb el 40 i el 32% dels vots. Per tal de completar les milícies universitàries ens feu saber al darrer Ple de l'any, el del 21 de desembre de 1983, que havia de deixar les seves funcions. La de tinent d'alcalde, assumida per Antoni Torres el 18 de gener següent. Manuel Ramon tornà al ple de juliol de 1984, quan recupera les seves responsabilitats. El PSC vam insistir que de cap manera deixés definitivament l'Ajuntament; que fins i tot si el quòrum ho reclamava s'abstindria algun dels nostres regidors. Aquell mateix Ple, on anunciava que havia d'anar d'alferes de complement a la tan difícil / castigada caserna de Berga, havia pactat amb ell els nous horaris del personal d'oficina, demostrant el poder dels electes sobre el secretari: en lloc d'horari continu de 2/4 de 9 a 2/4 de 3, entrar mitja hora després i treballar les tardes de dimarts i divendres de 5 a ¾ de 8.

Manuel Ramon presidí, per malaltia de l'alcalde Pijuan, els Plens de 27 de març, 24 d'abril i 19 de setembre de 1985. Però al del 18 de desembre presenta la dimissió. Desencadenant: al Ple anterior, es va queixar de com havia reaccionat la policia municipal, a les 7 del matí, en demanar-los que portessin el seu avi al metge de guàrdia: ni els va localitzar per telèfon, ni a l'oficina ni al carrer; l'únic municipal de servei tenia l'emissora avariada —emissora comprada al març a Condestel per 29 mil ptes. Com a advocat ben format demana, per “denegació d'auxili”, responsabilitats directes al propi servei o, subsidiàriament, al propi Ajuntament del qual és tinent d'alcalde. Causa de fons: com a president de la comissió informativa d'hisenda li cau a sobre una situació d'alarma al límit: el 1985, no hem passat a cobrament cap rebut perquè “la gestoria / impremta Sugrañes ha plegat”. En tenia la gestió.

Succeirà al dimitit Manuel Ramon el que esdevindrà tercer paleta del Ple, Carmelo Moreno García (Alexanco, 16 de juliol de 1932 – Tarragona, 15 d'agost de 1993); també membre d'una extensa família, com Benito Giralde Correa. Pren possessió el 19 de febrer de 1986.

El 16 d'abril són reestructurades les comissions informatives: a Hisenda i Cultura, l'alta ocupa la baixa i Jacinto Serrano en serà president de la primera; a Turisme i Festes, el nou regidor és el tercer home d'AIDA.

3.1. Liquidació del pressupost de 1982, de CC-UCD

Al primer Ple de 20 de juliol de 1983, el PSC ens abstenim en la liquidació del pressupost de 1982, que mereix 6 vots a favor —els d'AIDA, hereva de CC-UCD—, i el de CiU. Aquestes en són les xifres que van motivar el nostre criteri:

Ingressos: recaptació efectiva de 44.949.573 ptes; però amb 21.994.635 ptes pendents de cobrament (32,85% del total de 66.944.208 ptes).

Despeses reconegudes de 53.086.531 ptes; però pendents de pagament 44.261.640 (83,37 % del total).

Superàvit —tan fictici per tant de pendent: 13.857.727 ptes.

Per a inversions a 1983: 125.827 ptes i 277.615 ptes.

D'aquest superàvit sobre el paper, al Ple de 30 de novembre n'apliquem unànimement 9.888.782 ptes. Adreçades en: 3 milions a inversions; 2.620.050 a retribucions de personal (425 mil per a quotes de la Seguretat Social); 1 milió a millores en la conducció d'aigües i 900 mil per a les escoles.

Pel que fa a aquesta darrera destinació del superàvit, imagino que per a una futura ampliació als terrenys de dalt de les Teresa Manero, propietat dels Baldrich; els 2.022 m² a la Bassa de Munt cedits a la Generalitat segons Ple de 30 de març de 1984. Finalment, la Generalitat en reclama per part nostra la prèvia urbanització (explanació i vials) i el tancament dels terrenys —endevino els futurs emplaçaments del Centre de Dia i la Llar d'Infants, durant el primer mandat de Manuel Ramon.

Al mig any d'aquella liquidació, per tal de formalitzar amb solvència una pòlissa de 10 milions de ptes d'operació de tresoreria, se'ns presenta un informe de l'estat de recaptació pendent de l'any passat: 14 milions; 5 en plusvàlues, 3 en aigües, 4 en solars sense edificar i 2 dels apremis que gestiona la Diputació. En total, encara per cobrar el 20,9% dels drets reconeguts. Xifres molt rodones d'ingressos potencials que justifiquin l'aprovació del govern d'AIDA i del PSC; CiU se n'absté. Som al 18 de gener de 1984.

3.2. Liquidació del pressupost de 1983: manteniment de superàvit

Aprovació transversal de la liquidació del pressupost de 1983 al Ple del 16 de maig de l'any següent —dos mesos abans que l'anterior.

Es manté aquell superàvit: ara, de 13.986.694 ptes.

Ha pujat 6.418.575 (28.407.210 ptes) el pendent de cobrament del pressupost ordinari.

Però el pendent de pagament ha baixat radicalment a 15.597.800 ptes.

Pel que fa a inversions, el superàvit és d'1.523.378 ptes, amb 3.645.189 pendents de cobrament i 2,9 milions encara per pagar.

Una altra dada que convidava a l'aprovació: la de l'existència a caixa, el 31 de desembre de 1983, d'1.777.284 ptes de l'ordinari i 778.189 d'inversions; dades palpables amb la signatura del company del PSC, dipositari de comptes, el qualificat empleat de banca Jordi Marqués.

Al Ple, advertí que en la comptabilitat del pendent de pagar ens hauríem de cenyir a les factures efectivament aprovades pel Ple i, especialment, justificà que en la no millora en els cobraments han influït la baixa voluntària d'un administratiu contractat i les llicències obligatòries als funcionaris.

Al Ple de setembre la liquidació es completa amb els també aprovats comptes generals, que ens permeten aclarir que d'un any a l'altre han pujat el 23,33 % els drets reconeguts a ingressar: fins als 82.564.689 ptes; per la qual cosa aquells 28.407.210 pendents de cobrament pràcticament es mantenen: un 34,4% (+1,4). Les obligacions reconegudes a pagar han pujat el 29,15%, fins a 68.557.995 ptes; per la qual cosa resta per fer efectiu un miraculós 22,8%, venint del 83,37% de 1982.

També se'ns feu avinent el valor líquid del patrimoni municipal: 27.358.394 ptes. Per a Jordi Marqués, per sota del real.

Al Ple següent del 17 d'octubre considera que des dels resultats assolits es pot albirar assumir el 1985 de perllongar la pavimentació del c) de Mn. Miquel Amorós al camí de l'Ermita, dins el conjunt de la urbanització del sector escolar. Per a la futura gran rotonda coneguda com "la plaça de toros" el propietari Enric Ixart Ventosa ha fet donació d'un xamfrà.

El previsible suplement de crèdit per al propi any 1984, a partir del superàvit de 1983, suma 11.226.876 ptes (+ 12%). Destinat per a retribucions de contractats (3.462.518 ptes que inclouen el milió de quota de la Seguretat Social i plusos familiars); 1,5 milions per a la reparació de la xarxa d'aigües; 1 milió per a la reparació de les escoles i 956 mil per a inversions. Aquestes, per majors ingressos, reben un suplement de 950 mil ptes fins a assolir el gruix de 5.751.784 pessetes.

3.3. Liquidació del pressupost de 1984: coincidència entre superàvit i pendent de pagament

El tercer pressupost liquidat fou lògicament el de 1984, que aprovem al Ple de 27 de març de 1985 —dos mesos abans que el darrer. És el primer controlat plenament per la comissió d'hisenda del mandat.

El superàvit de l'ordinari (*s*) puja boi 5 milions (+35,24%): 18.916.237 ptes.

Els ingressos pendents de cobrament pugen un 11%: 31.240.995 ptes.

Les obligacions reconegudes pendents de pagament (*p*) de 18.627.273 ptes suposen pujar al 12%.

Per un atzar comptable *s* i *p* gairebé coincideixen. Les creïbles existències a caixa

a 31 de desembre eren de 6.302.514 ptes de l'ordinari (x 3,55) i de 2.395.695 del d'inversions (x 3,07).

Del 1984 el govern d'AIDA, tan emprenedor, diligent i eficient a millorar els equipaments i infraestructures del poble d'Altafulla, presenta una liquidació d'inversions que gairebé s'equilibra entorn dels 29 milions de ptes: resten per pagar-ne 29.562.531 però en tenim pendants de cobrar per subvencions 29.120.094. L'alcalde Joan Pijuan era un mestre buscant subvencions de tota procedència. M'ensenyà que sempre els calaixos havien d'estar plens de projectes necessaris per al poble: perquè, si se'n convocaven, poder-nos-hi presentar.

Presentats els pressupostos per a 1985, el mateix 27 de març en sessió extraordinària, el PSC ens en vam abstenir perquè ni creïem en el realisme dels ingressos previstos —la meitat en impostos directes— ni en algunes inversions. El pressupost aprovat per AIDA sumava un ordinari de 66 milions de ptes i unes inversions per 9.580.000.

Els comptes generals de 1984, exposats el 17 de juliol, que com de costum el PSC va aprovar seguint el criteri del dipositari de comptes Jordi Marqués, constataren que aquells pendants de cobrament encara representaven el 29,65 % dels 105.336.599 ptes de drets reconeguts. Una lleugera millora, en relació al 34,4 i 32,85% dels anys immediats anteriors.

Els pendants de pagament de les 86.420.362 ptes d'obligacions reconegudes assolien el 21,55 % (a comparar amb els 22,75 i els 83,37% dels dos exercicis anteriors).

Pel que fa a inversions, les xifres completes sumen 39.483.635 ptes de drets reconeguts (el 73% per ingressar) per 37.510.375 ptes d'obligacions reconegudes (79% per pagar).

Fem notar la millora en la gestió dels pressupostos: si el del 1983 fou liquidat al maig, el de 1984 ho fou pel març. Si els comptes generals de 1983, al novembre, al juliol els de 1984.

Al Ple del 9 d'octubre, seguint els procediments, pertoca aplicar al propi any 1985 el superàvit no compromès de 1984. Tot un llistat a aplicar de 17.751.616 ptes (+37%).

Destaquem-ne el mig milió per al mobiliari de la biblioteca, inaugurada per la Festa Major del mes vinent. Biblioteca ubicada a un espai de l'antiga fàbrica de cintes adossada a la Casa de la Vila —datada el 1802— que ocupaven aules fins que són traslladades a les prefabricades del Comunidor, funcionant des de Setmana Santa d'aquell 1985. L'any vinent, al Ple del 19 de febrer, l'alcalde Pijuan comentà les compres de llibres, per valor de 100 mil ptes, fetes a la cooperativa Abacus de Barcelona per la parella de mestres Joaquim Ferré i Àngels Egerique, a qui vam acompanyar ell i jo, amicalment.

En personal, 3 milions de ptes per a contractes de brigada i 1,23 per als de policia municipal —per a la qual afegíem en quotes a suportar pels veïns 2 milions. 1,7 per a la reparació de les escoles i el sou del conserge, Adolfo Muñoz.

3.4. Liquidació del pressupost de 1985: buides existències a caixa

Al Ple del 16 d'abril de 1986 liquidem el pressupost de 1985, amb l'abstenció de CiU. Les existències a caixa el 31 de desembre seran simbòliques: 24.713 ptes a l'ordinari i 10.938 al d'inversions. Conseqüència previsible del "Sugrañes ha plegat" durant l'any.

Les obligacions pendents de cobrament restades de les pendents de pagament donaven el superàvit de 16.086.142 ptes (-15%).

Aquells per cobrar 39.678.236 de ptes fan pujar un 19,6%; per un 26% les factures a pagar per una suma de 23.616.707 ptes.

3.5. L'esforç per recaptar millor

Al Ple de 21 de maig de 1986, Jacinto Serrano, el nou regidor de govern responsable d'hisenda, explica que per combatre la morositat trucarà als qui deuen a l'Ajuntament més de 25 mil ptes i demana que Urproven S.A. actualitzi el cens de la contribució urbana, els nous mòduls de la qual ja havien estat reclamats per Jordi Marqués.

Per tal d'incorporar qui tingués cura municipal de la recaptació directa i l'executiva dels precedents, ja el 19 de febrer del mateix any n'aprovem el plec de condicions per a l'accés. L'hem de declarar desert el 25 de maig perquè els dos candidats no són funcionaris i perquè s'obre la via de la gestió de la Diputació. S'hi va presentar el gestor d'assegurances i administrador de finques Manuel Ceperuelo, que així feia el seu primer contacte ferm amb l'alcalde Pijuan, que l'incorporaria a la llista següent; esdevingué successor d'Antoni Torres i guanyador de les municipals de 1995 amb un ajustat 35%. La via recaptadora de la Diputació acaba en frustració: en la visita al cap de negociat i recaptació ens ofereixen cobrar totes les taxes ingressant-les només el maig i l'octubre.

3.6. La xifra definitiva desmenteix la prevista

El propi Jacinto Serrano prèviament ens informà, el 31 de gener de 1986, que resten pendents de cobrament de l'any anterior 28.142.020 ptes, tot i excloure'n, de setembre a desembre, les taxes de brossa, aigua i clavegueres i conservació del cementiri.

S'adonà que calia restar més d'un milió de pessetes a ingressos i despeses del seu pressupost de 1986. Un pressupost presentat inusitadament el matiner 18 de desembre anterior, per tal d'entrar préstecs per a tresoreria després del desori de recaptació que, tal com hem explicat, representà el tancament de la gestoria / impremta Sugrañes, que en tenia cura del servei.

Una altra vegada tardanament, el 24 de setembre, arriba el coneixement dels drets i obligacions totals de 1985. En el pressupost ordinari aquells han pujat fins a

121.920.955 ptes. (+15,74%) amb un pendent de recaptar del 32,54% —la xifra regular. Però som davant de 39.678.326 ptes que hem de comparar amb l'anunciada al gener, resultant un 41% més de l'anunciat.

Aquelles obligacions, pugen a 105.834.713 ptes, amb el pendent de pagar del 22,46% —sobre el 21,55, el 22,75, i el 83,77 dels tres anys anteriors.

El 19 de novembre de 1986 apliquem pràcticament el superàvit heretat (15.454.396 ptes de 16.086.142) a 2,5 milions per a retribucions de personal; per a mobiliari: 1,55 milions. En oficina: 1,2. Més 1 milió per a les habituals conservacions de xarxes d'aigua i en la connexió del c) de Mar amb la N-340 —motiu d'una crònica a part. Connexió que ja hem bestret que fou batejada com a c) Alcalde Pijuan.

En aquest mateix Ple, s'escau una transferència dins el propi pressupost ordinari, que ens anuncia futures narracions sobre infraestructures i equipaments: traspasar 4.455.367 ptes destinades a l'emissari submarí cap a l'ampliació del cementiri; l'altra operació, de les retribucions bàsiques a les complementàries.

Jordi Marqués hi preguntà pels usos del nou ordinador. De la marca Philips, ja disposa de programes per a l'impost de vehicles i gestió de cens; aviat informatitzà la de plusvàlues.

3.7. Liquidació del pressupost de 1986: gairebé sense superàvit

La dedicació minuciosa de Jacinto Serrano culmina en la legislatura quan el 18 de febrer de 1987, un mes abans de la liquidació, exposa l'estat de comptes municipals: ens deuen 35.786.949 ptes i en devem 31.629.376 (incloses les oxigenants operacions de tresoreria).

Feta pública la liquidació de 1986 al Ple de 18 de març, el superàvit ni arriba al milió (934.720 ptes) perquè les xifres donades s'han disparat (ens deuen 65.011.984 ptes però en devem 69.051.047); l'existència a caixa de gairebé 5 milions, sumat al pendent d'ingressar, permet no tancar amb dèficit. Interanualment, la morositat institucional s'ha multiplicat per 2,92 i la dels contribuents per 1,64.

Ja dins l'etapa del tercer mandat, amb una Comissió de Comptes i Hisenda formada per Manuel Ceperuelo Huera, Joan M. Carrera Pedrol (CiU) i Josep Mª Gené Torrell (PSC), aprovem per unanimitat les xifres definitives de 1986 el 31 de juliol de 1987: drets reconeguts de 176.786.529 ptes, que suposa que aquell pendent d'ingrés sigui del 36,77%. Obligacions de fins a 175.851.809 ptes; per la qual cosa el pendent de pagar arriba al 39,26%. Les interanuals pugen un 45% en ingressos / drets i 66,15% en despeses / obligacions amb reconeixement.

L'auxili de la gestió de la nostra hisenda sempre arriba amb operacions de tresoreria de diferent elevació segons la manca de liquiditat. El 31 de desembre, de l'any

1986 objecte de liquidació, fou molt atrafegat per a l'alcalde Pijuan: a cancel·lar, quan liquidéssim el pressupost, un préstec a cada oficina bancària del poble (10 milions de ptes al Banc Català de Crèdit i 5 a la Caixa d'Estalvis Provincial de Tarragona). Els préstecs relatius a destinació finalista per a obres públiques municipals ja seran explicats quan pertoqui.

Xifres i creixement dels pressupostos liquidats de 1982 a 1986 (en ptes)					
	1982	1983	1983-1982	1984	1984-1983
Drets reconeguts	66.944.208	82.564.689	23,33%	105.336.599	27,58%
Pendants de cobrament	21.994.635	28.407.210		31.240.995	
	32,85%	34,4%		29,65	
Obligacions reconegudes 53.086.531		68.557.995	29,15%	86.420.362	26,05%
Pendants de pagament	44.261.640	15.597.800		18.627.273	
	83,37%	22,75%		21,55%	
Superàvit	13.857.727	13.986.694	Gairebé igual	18.916.237	35,24%
Existència a caixa		1.777.284		6.302.514	X 3,54

	1985	1985-1984	1986	1986-85	1986-1982
Drets reconeguts	121.920.955	15,74%	176.786.529	45%	X 2,64
Pendants de cobrament	39.678.326		65.011.984		
	32,54%		36,77		
Obligacions reconegudes	105.834.713	22,46%	175.851.809	66,15%	X 3,31
Pendants de pagament	23.616.707		69.051.047		
	22,3%		39,26%		
Superàvit	16.086.142	-15%	934.720		
Existència a caixa	24.713		4.973.783		

4. L'afer de les bonificacions a les HPO que són segones residències

En el capítol d'ingressos, com ens afectava l'abús d'estadants de noves segones residències, demanant llicència d'obres com a Habitatge de Protecció Oficial (HPO): per beneficiar-se de la bonificació del 90% en la liquidació de les respectives plusvàlues. Al Ple posterior al sant Martí de 1984, en prenem consciència i, si cal, arribarem a denunciar-les a Arquitectura i Habitatge de la Generalitat. L'any vinent, al Ple de 27 de març deneguem la condició d'HPO a la comunitat de veïns dels Salzes (Els Munts), de qui es sospitava, segons acta del servei tècnic de 20 de juny de 1984.

Fins al Ple d'ordenances per a 1987 —de novembre de 1986— no en vam suprimir la bonificació. Prèviament, l'Ajuntament vam sofrir una derrota al contenciós administratiu per part de fins a dinou propietaris associats a qui havíem liquidat les plusvàlues com a segona residència. L'inventari nominal consta a l'acta del Ple de 21 de maig del mateix 1986.

4.1. Modificacions d'ordenances fiscals

Ja ens hem endinsat en les essencials decisions sobre modificacions de les ordenances fiscals. Manuel Ramon, sempre hi feu servir l'eufemisme “actualitzacions”.

Per a les de 1985, el 19 de setembre de 1984 aprovem: +10% al directe de circulació; posem ordre als solars (+50% als sense tancar i el 100% als que són entre edificacions). Vam rebre un allau de queixes dels propietaris de solars descurats, encapçalats per Antonio del Castillo, de Luzymar; que permeten suposar que en acollir-les vam restaurar l'exempció de l'impost dels solars sense tancar. De la qual el 21 de maig de 1986 reclama la continuïtat ja que són peces seguides i no s'han pogut vendre passats cinc anys de l'acabament de la urbanització.

A proposta de Jordi Marqués acordem que l'exempció duri dos anys més, a menys que alguna peça sigui comprada, pagant l'impost el nou propietari.

4.2. Taxes del Jardí d'Infància

Dins d'aquell Ple del 19 de setembre de 1984, de represa d'activitats després de la Festa Votiva a sant Antoni de Pàdua, el PSC proposem rebaixes de taxes al Jardí d'Infància a punt de reobrir-se. En funció del % de participació municipal: si és la mateixa que la de la Generalitat del 22,7%, llavors les taxes pugen 3.400 ptes; si les rebaixem a 3 mil l'aportació nostra pujaria al 31,7% (400 mil ptes). AIDA+CiU van votar aquelles primeres taxes d'igualació d'aportació, amb l'abstenció del PSC perquè de fet, també significava un grau de rebaixes de taxes considerant que les heretades eren de 3.968 ptes. Quan acollia 26 criatures, acomboiades per M^a del Carme Carrasco i Puri Roberto que representaven anualment una despesa d'1.115.779 ptes. (+ la dona de la neteja per 135 mil). Si fem números, les famílies gairebé pagaven el personal de la Llar d'Infants.

A proposta meva, als cursos 1985-86 i 1986-87 les taxes pujaran 100 ptes. mensuals successivament. Donat que el cost unitari dels ja 35 infants és de 4.410 ptes, la despesa municipal surt restant-hi la quota de 3.600, resultant-ne 810 ptes (18,36%) per criatura / mes.

El rerefons d'un reticent vincle amb la Llar d'Infants és expressat per l'alcalde Pijuan: *el criterio que tienen algunos vecinos de la Guardería Infantil es que su funcionami-*

ento es un lujo, ya que pocas son las madres que por razones laborales llevan allí a sus hijos, aunque todos coinciden en la necesidad de su existencia. I quan advertim al regidor corresponent que les ha contractades per mig en lloc de per un any sencer ens contesta que *recibo quejas de padres.* AIDA i PSC, dos mons que ens aveníem; però dos mons..., un amb el doble de regidors que l'altre.

4.3. Modificacions per al 1986 i 1987

Per a les de 1986, el 9 d'octubre de 1985 aprovem + 20% per als solars sense edificar; l'aigua, de 25 a 30 ptes el m³. Les clavegueres, +50% pel dret de connexió. Pel seu consum anual i el d'aigua s'estableixen tres tipus de contribuents: habitatges (13.500 ptes i 1.756), apartaments (18.500 ptes i 3.670), bars (33.750 ptes i 5.491).

Per a les de 1987, el 19 de novembre de 1986 decidim + 10% en brossa i clavegueram; +50% en guals: de 2 a 3 mil ptes. I retornem a les decisives ja comentades supressions de bonificacions a les falses VPO.

Hem de recular al Ple de 15 de maig de 1985 per llegir la quota d'ús de la nova piscina municipal: els menors de 14 anys, 50 ptes l'entrada i l'abonament a mil ptes; per als més grans, el doble. La licitació per al quiosc en 60 mil ptes; que finalment seran 50, per temporada, en la resolució del 16 de juliol de 1986. La de la Violeta fou el mes abans.

4.4. La polèmica taxa del servei de vigilància

El servei de vigilància de reforç de quatre membres significava un dels punt polèmics de la campanya electoral de 1983. Pel pagament de les seves taxes concretes i finalistes; com el servei de la brossa, aigües o clavegueres. Els contractats temporals com a vigilants nocturns suposaven 2 milions de ptes, despesa municipal que gairebé cobrien els 1,8 milions de les taxes o quotes.

Havia estat decisió de CC-UCD que el PSC haviem promès de suprimir, sobretot quan se n'eximí els jubilats i apareixien morosos creant situacions de clientelisme i discriminacions. Per això, ben aviat, en tornar de l'estiu, al Ple del 19 d'octubre de 1983 la plantegem.

Al cap de dos mesos pactem un acord, després d'un documentat intercanvi de textos: s'obre un període transitori per a convertir en policies municipals els contractats (Julià Rubinat, Adolfo Muñoz, Luis Mercado i Antonio Araque); els quals tindran pròrroga de contracte per un any, en lloc de mig.

Un dels eixos del PSC, aquell primer mandat al Ple, fou la màxima garantia de mantenir el lloc de treball a l'Ajuntament, com s'anirà llegint.

D'aquell acord se n'abstingué el regidor de CiU; qui el 21 de març de 1983 es

queixà de dos mals serveis. Per descarregar-se d'aquesta pedra de les taxes per vigilància, de cara a les terceres eleccions, al Ple de 18 de febrer de 1987, l'alcalde Pijuan proposà, i tots ho vam acceptar, que les taxes se suprimien a partir de juny.

5. Polítiques de personal

Ja hem donat notícia de l'acord de nous horaris d'oficina acordats el 21 de desembre de 1983.

Als Plens de març era habitual aplicar l'augment d'un 6,5% a la nòmina del personal municipal, decidit als Pressupostos Generals de l'Estat. Al Ple de 21 de març de 1984, AIDA i PSC vam consensuar ampliar la plantilla amb una plaça d'administratiu del grup d'administració general, coeficient 2,1 i índex de proporcionalitat 6. Dins d'AIDA s'abstingué de les bases del concurs Benito Giralde per l'exigència de domini del català. També ell fou el portaveu d'AIDA oposant-se tant als noms dels carrers exclusivament en català (7 de setembre de 1983) com a les actes bilingües (dotze dies després); sempre amb l'argument de possible causa de malestar entre les dues comunitats lingüístiques i la marginació dels castellanoparlants. Al seu moment exposarem la més que notable actuació a les regidories d'ensenyament, esports i cultura d'un dels defenses centrals històrics d'Altafulla.

També nova abstenció del regidor de CiU perquè considerava que en lloc d'administratiu n'hi havia prou amb auxiliar. Guanyà l'oposició l'advocat Josep Maria Prunera Figuerola, en un tribunal que vaig presidir i on vaig haver d'aturar l'allau de preguntes del representant de l'administració de l'Estat Sr. Lamas, qui se n'havia sortit de relegar com a última la prova en català —que vaig corregir. El nomenament oficial del nou administratiu —preparat en l'oposició per l'advocat administrativista Eliseu-A. Soler Álvarez— s'escaigué per unanimitat al Ple del 16 de gener de 1985.

5.1. Oposicions restringides “*de facto*”

També vaig presidir un nou tribunal que vaig compartir amb el secretari Altés i el cap dels municipals José Navarro. No recordo la data, però sí que permeté que tots els contractats temporals passessin a fixos. Aquella dèria per a l'estabilització laboral a l'Ajuntament. Les preguntes, cenyides al coneixement dels carrers, i infraestructures del poble; unes oposicions restringides “*de facto*”, com les “*de iure*” que vaig aprovar, notificades coincidint amb el dia del Ple de 20 de juliol de 1983. Tot plegat, un indicati d'antecedent, quan trobem que el 15 de maig de 1985 el PSC proposem una comissió per a concursos de contractació, que la formarien Jacinto Serrano, Benito Giralde i Jordi Blanch.

Un any abans, el 20 de juny de 1984 convalidem el decret d'alcaldia que prorroga

fins el 31 d'agost els contractes temporals com a peons de Pedro Pinto, Marcos Ortega i Manuel Giralde.

5.2. Reconeixement de triennis i pròrroques de contractes

El 20 de juny de 1984 encetem el seguit de reconeixements de triennis: el 7e de Baptista Asencio Vicens —des de l'1 de gener; que assoleix el 8e el 18 de març de 1987, a comptar des de principis d'any; el 3er de José Correa Rodríguez —des de l'1 d'abril; el també 3er del lampista municipal Josep Maria Jordà Bordas (de Monnars) -des del 5 de maig; i el 2^{on} trienni de l'homenot dibuixat per Buyreu, el gran altafullenc Pere Vives Suñé. El pare de la saga dels Correa s'haurà de jubilar per invalidesa, segons consta a l'acta del Ple de 15 de maig de 1985.

La nova tanda arriba al Ple del 19 de setembre de 1985: 4^{rt} trienni per a Dora Solé Maymó, des de l'abril; el 5e a Manuel Morales Durán i el quart de la seva filla Inma Morales Navarro -actual regidora del PSC. Al ple de 15 de gener de 1986, per a Consuelo Navarro Carreño -dona i mare dels dos darrers- subvencionem amb 200.000 ptes la pròtesi de maluc que li curi l'autoplàstia, operant-la el Dr. Vallhonrat, de la mútua ASISA.

També hi reconeixem els 24 anys de servei —entre interí i amb places a diferents municipis— al secretari Antonio Altés Martorell; proclamàvem auxiliar administrativa per oposició Rosa María Rodríguez Valiente i dupliquem el període de pròrroga dels contractes del lampista Ignasi Torres Marqués i el paleta Ricardo-Arturo Fernández Braña.

Reculant, per seguir-ne la cronologia, al Ple del 18 de juliol de 1984 votem la pròrroga per tres mesos dels contractes com a auxiliars administratius d'Inés Martínez Zurita —que motiva el vot en contra del tinent d'alcalde i regidor d'hisenda— i Martí Inglès Torres —nebot del regidor, que per això s'abstingué. El gran porter i futur àrbitre i pare de golejador fou l'únic que en aquelles restringides “*de facto*” feu la prova en català.

També aquell migrat període de pròrroga per al paleta Ricardo-Arturo Fernández Braña. Al Ple del 19 de setembre de 1984.

Al del 15 de maig de 1985, contractes per a dos operaris per mig any laboral i l'altre d'atur: Manuel Giralde Correa, per a la conservació del camp de futbol; on s'absté el regidor de CiU. Per a la piscina, i només amb el vot del govern d'AIDA, Ignasi Marqués Carreño. Per al socorrisme a les platges, el 17 de juliol, establim un conveni amb la Creu Roja per valor d'1.358.817 ptes que inclou la manutenció del personal i la compra de la barca.

5.3. Les millores laborals d'AIDA+PSC

El 30 de desembre de 1986 ha de transcendir com el del Ple del decret d'alcaldia que fixa les retribucions dels funcionaris públics, *“elaborado conjuntamente con el grupo socialista”*. Assumim redistribuir 385 mil ptes en gratificacions i aportar la meitat del cost de pròtesi per a treballadors municipals, tant actius com jubilats.

El secretari Altés llegeix la classificació de llocs de treball per grup amb els tres complements de destí, específic i de productivitat, expressats en percentatges sobre el sou base:

Secretaria: A // 16 / 27,58 / 27,58: nòmina anual de 868.234 ptes.

Administratiu: C // 9 / 12,76 / 12,76.

3 Auxiliars administratives: D // 7 / 3,52 // 24,43 (Mª Rosa Massats) / 7,65 (Dora Maymó) / 0,31 (Rosa María Rodríguez).

Agutzil: D // 5 / 4,78 / 4,78 (Pere Vives).

3 Auxiliars de Policia Municipal: E // 5 / 4,28 // 9,64/ 0,26 / 39,27 (José Navarro).

Fontaner: D // 7 / 13,53 / 13,53 (Josep Mª Jordà)

Operari: E // 5 / 4,81 / 4,81.

Pel que fa a personal laboral es fixaven 4 places de vigilant i 3 operaris de serveis diversos. Hipotèticament potser els concurrents a aquelles oposicions restringides *“de facto”*, segurament incloses al pacte; aprovades per: Martí Inglès, Luis Martín, Antonio Araque, Fernández Braña, Luis Mercado, Julià Rubinat, Adolfo Muñoz. La majoria de noms els tinc presents mentre responien la prova oral.

5.4. Eines per a les feines

Com a estris o condicions de treball, ja el 2 de novembre de 1983, Manuel Ramon proposà la compra d'un nou Land Rover, ja que el comprat el juliol de 1982 exigia constant reparacions —de 148.222 ptes fins al moment. L'any vinent, el 20 de juny la comissió d'hisenda aprova presentar al Ple de 18 de juliol dos pressupostos de compra tot quedant-se el vell. Guanya l'oferta d'un Seat Panda (859.762 ptes. – 525 mil = 334.762 ptes. de despesa municipal) més avantatjosa que la del Talbot Horizon per 455.960 pessetes.

Al ple del 30 de novembre AIDA és l'única a votar favorablement la compra de dues pistoles per als policies municipals. Abstenció de CiU i votem en contra els tres regidors del PSC al·legant que l'ús d'arma és competència exclusiva dels cossos de la guàrdia civil o la policia nacional. Aquesta arribà com a reforç del període d'estiu el 1984, amb set membres equipats de jeep; llavors, el PSC s'hi absté. I també a l'hora d'aprovar la factura de manutenció per valor de 668 mil ptes. En plantejar-se el 21 de maig de 1986 el tercer any d'aquest servei, el propi alcalde Pijuan es queixa de *“las amistades que contraen durante la temporada (de l'estiu de 1985) van en detrimento de la*

buena prestación de los Servicios”. Consensuem la coordinació amb la policia local sota les ordres de l'alcalde o el regidor competent. Al Ple de juny de 1986 insisteixo en el compliment d'aquest model mentre el regidor Benito Giralde expressa la seva frisança per l'arribada de la policia nacional.

Com ja he bestret, AIDA solucionà la ubicació provisional d'aules prefabricades al Comunidor. Alliberat l'espai dels grups-classe el 27 de març de 1985, tenim el goig d'aprovar la compra a Vallhonrat per 565.147 ptes de les mampares separadores de les noves oficines municipals a l'antiga fàbrica de cintes.

El 19 de novembre de 1986 comprem una bomba de reg asfàltica per a la brigada municipal.

6. Suport a les entitats

Subvencionar i dotar de locals el teixit associatiu d'entitats que relliguen la comunitat, crec que mereixen destacar-se a les bases que sustenten el poble. Tradicionalment, cap de tan relligadora com l'Església.

El 21 de març de 1984 ens plantejem a qui destinar el cobert de l'entrada de l'Alberg pel c) de sant Martí. Un alberg traspassat de l'extint SEU a Joventut de la Generalitat, mercès a les gestions de la catedràtica de geologia i membre de la comissió Estat-Generalitat Carmina Virgili; amb qui vaig connectar sovintejadament. La inauguració el sant Martí de 1983 portà a Altafulla la pròpia Marta Ferrusola, consort del President Jordi Pujol. Primer, l'espai dins la que fou Casa Gran dels de Martí havia de destinar-se, per conveni, a cultura juvenil. Finalment, el 16 de maig, acordem que sigui la llar social i d'assaig dels Castellans d'Altafulla; per als mobles del cobert aportem 115 mil ptes, amb la condició de formar part del patrimoni municipal, en usdefruit. La inauguració s'escaigué el 24 de novembre de 1984, coincidint amb la X diada de la colla.

Dins el juliol de 1984, la comissió d'hisenda ha decidit subvencionar la Coral Nous Rebrots amb 25 mil ptes per a la compra d'un orgue —que Jordi Blanch apunta que també ha d'esdevenir municipal amb ús cedit. A suggeriment de l'exregidor Víctor Simó, la Coral compra un harmòni per 112 mil ptes; ben repartides en el finançament: al moment de la compra, 25 mil a càrrec tant de la Coral com de l'Ajuntament; que a principis de 1985 pagarem les 62 mil restants. Informació explicada al Ple del 17 d'octubre.

Aquella comissió també subvencionà amb 6 mil ptes el Centre d'Estudis i amb 25 mil el Centre d'Esports —acord, aquest, amb el vot en contra de Jordi Marqués (PSC).

Al Ple de 27 de març de 1985 acceptem la memòria valorada per a millorar la caseta del Centre d'Iniciatives i Turisme (CIT) a la cruïlla del Pontet, per un valor d'1.515.895 ptes. I subvencionar amb 300 mil ptes la construcció d'una parella de ge-

gants per part del Grup d'Animació; a qui es cedeix, per al procés, el local de l'antiga Plasticel i s'hi acorda el ritme de bestretes de cobrament a l'artista Martí Royo. Per a l'actuació a la revetlla de sant Joan de 1986 els destinem 3 mil ptes.

Al del 17 de juliol, rebutgem de subvencionar l'Associació de Veïns de Baix a Mar; però, per compensar, el regidor d'esports Benito Giralde proposa destinar 25 mil ptes al Club Marítim, pagant els monitors de les classes de tennis a practicants del poble. Al 20 de novembre, l'import serà destinat —en un gir de guió— a l'Associació de Pares d'Alumnes de l'escola (APA).

El 6 de març de 1986, un gruix de 200 mil ptes de subvenció a la parròquia, amb Mn. Isidre Saludes de rector. Per tal de reformar la teulada de l'església de sant Martí i continuar les obres de la de Baix a Mar.

El 19 de novembre, acordem que al pressupost de 1987 siguin destinats 225 mil ptes a la Cavalcada de Reis i per a la nova equipació castellera.

6.1. Suport al turisme en la premsa

La promoció turística d'Altafulla també es vehicula sortint a les pàgines de diaris o revistes especialitzades. Així, el 17 d'octubre de 1984 acordem destinar 50 mil ptes per a publicitar-nos en la tan ben dissenyada revista "Turismo y ocio". El 24 d'abril de 1985 en són 25 mil per a una pàgina especial al "Correo Catalán" i la mateixa quantitat al llavors encara "Diario Español" el 25 de maig de 1986. "Radio Salou" ens organitzarà la Setmana del Turisme de 1985 per 40 mil ptes, la meitat aportada per l'Ajuntament i l'altra meitat pels comerciants.

7. Festes Majors de sant Martí

Les manifestacions de les entitats folklòrics, esportives i culturals, el record als nostres grans, l'empalmada, castells, balls i espectacles teatrals, les cerimònies d'inauguracions, el parèntesi d'eufòria / excepcionalitat atorguen el caràcter de millor base de convivència entre convilatans a la Festa Major.

Afegim-hi que entre AIDA i PSC, dins la Comissió de Festes formada per Antoni Torres, Benito Giralde i Jordi Blanch, vam acordar la introducció del cartell i el pregoner, que cada any altern elegirien cada grup. Els programes del període 1983-1986, això sí, sempre en bilingüe. N'he tingut accés mercès a la pulcritud col·leccionista i la deferència de la imprescindible altafullenca de soca-arrel, la qui fou tantes anyades bibliotecària municipal, Pepita Farreras. Completen les dades festamajorenques les obtingudes consultant els cartells i les referències publicades al *Diario Español de Tarragona*, que formen part del fons de Joan Carnicer, dipositat al Centre d'Estudis.

7.1. Cartellistes i pregoners. Inauguracions.

El primer any, el cartell fou el dibuix de reclam monumental i l'eslògan "Si a Altafulla vas, hi tornaràs", de qui si no d'Albert Boronat?; el pregó primer, el dissabte 10 de novembre a les vuit del vespre, a la Sala de la Violeta, *a cura del batlle de Vila-Seca i Salou, Sr. Pujals*.

El 1984, el cartell del propi regidor Jordi Blanch i el pregó a 2/4 de 9, del divendres 9, "pel Sr. Buyreu". El regidor / dibuixant m'explica amb les seves pròpies paraules la inspiració del cartell: *La figura de l'skay line d'Altafulla posada en groc i negre, els colors del club de futbol; amb una imatge correcta i una altra com si en fos un reflex. La idea la vaig agafar de les Decennals de 1981, amb blanc i vermell, els colors de la bandera de Valls. Valls, on va néixer la seva mare, Paquita Guasch*.

El 1985, Josep Sala dibuixà acolorits quatre dels nans, amb la copalta del Marqués i la caracterització del dimoniet. El pregó, "a càrrec de l'Il·lustríssim Sr. Josep Maldonado", excepcionalment a la ja esmentada nova biblioteca que inaugurava amb les noves dependències municipals i la sala d'exposicions. Divendres 8, a les 7 de la tarda. Repassant inauguracions: el 1983, el mateix divendres dia de sant Martí, a la 1 del migdia, s'escaigué la recepció de l'Ajuntament a la I-lma. Sra. Marta Ferrusola, que ve a inaugurar —tal com hem narrat— l'Alberg de la Joventut de la Casa Gran; castells, danses i sardanes van completar l'esdeveniment; aquell mateix dia el Governador Civil Vicente Valero Costa estava de visita oficial al poble. El dissabte 10 de novembre de 1984, a les 5 de la tarda, havíem inaugurat la llar de Jubilats Esplai d'Altafulla, regalada al poble d'Altafulla per José Mª Lafarga Castells, edifici projectat per l'arquitecte Pasqual Monravà Gassol. L'any següent, el 24 d'abril n'acceptem la donació. El dimarts 12 de novembre del mateix 1985, a les 5 de la tarda, hi homenatgem la gent gran. Acte que fou el dilluns 10 de novembre, a les 7 de la tarda, en la Festa Major de 1986.

El 1986, Laura Pijuan, la filla de l'alcalde, és la cartellista amb tres motius festamajorencs genuïns: a la dreta, el pilar de quatre, que cada 11 de novembre puja per les escales del c) del Forn fins la plaça de l'Església, tres diable amb la seva forca -un en primer pla, els altres difuminats- i també suggerits uns balladors de sardanes. Joan Carnicer fou el quart pregoner, el dissabte 8, a les 19 h.

7.2. Cercaviles i gralles

Si no vaig errat, els diables s'estrenaven el sant Martí de 1986, ja que la cercavila del dilluns 10 de novembre a les 6 de la tarda aplegava Gegants, Diables, Cap Grossos i Grallers d'Altafulla; sense que els hagi localitzat en les tres anteriors. En la de 1983, els Pam i Pipa van animar la del migdia del dissabte 12 de novembre.

Els nostres Grallers, a les 6 de cada dia de sant Martí, ens despertaven i despertem amb les seves enyoradisses "matinades" pels carrers del poble. Dues hores després, cap

a l'esmorzar de l'arengada. Destaquem que el 1985, el diumenge 10 de novembre a 2/4 de 12, al pàrquing municipal del Cantó de la Vila, s'aplegaren grups de gegants i grallers que en cercavila van arribar a la plaça del Pou. Repetit, el migdia del 9 de novembre de 1986. L'endemà, diumenge, a La Violeta, a les 7 de la tarda, tot un concert d'instruments d'inxa i, a les 11 de la nit, ball de gralles. Com a prèvia a l'"empalmada" amb "foc de nit" i cava, a la plaça del Pou; només el 1984 i 1985. Un nou ball de gralles, a La Violeta, a les 11 de la nit del 8 de novembre de 1986, acomboiat pels Grallers de Reus.

7.3. Programació esportiva

Dels clubs esportius llavors també destacava el Club Vòlei Altafulla; en categoria infantil, organitza un quadrangular el dissabte 12 de novembre de 1983, simultani a una peonada popular. A 2/4 de 4 es competien les finals, així com les de futbol-sala. La pista annexa al camp de futbol havia estat molt dinamitzada pel regidor Benito Giralde. Per completar l'activitat esportiva del primer any de mandat, partit de costellada entre solters i casats, el mateix dia 11, divendres; mentre que la IV^a peonada popular aquell dens de programació endemà de sant Martí.

El 1984, el dissabte 10 de novembre, a les 6 de la tarda, partit de voleibol i una hora després final del campionat de futbol-sala, començat el dilluns 5. El diumenge 11, concurs de tir al plat; el dia després, des de les 10 del matí, competicions de cros al pàrquing municipal; i a les 12, la reconeguda com a 2ª bicicletada popular, sortida de la plaça del Pou.

El 1985, el dilluns 4 de novembre comença el campionat de futbol-sala; el dissabte 9, a les 10 del matí, el triangular de voleibol on les altafullenques van competir amb les de sant Boi i les de sant Pere i sant Pau. A les 5 de la tarda, nova bicicletada amb premi de xocolata desfeta. Dues hores després, les finals d'aquell torneig de futbol-sala. El partit de futbol de veterans el dia de sant Martí a 2/4 de 5 de la tarda i l'endemà, al pàrquing, atletisme infantil i, a 2/4 de 5 de la tarda, a la pista, bàsquet femení i masculí amb gent del poble.

El 1986, torna el triangular de voleibol a les 10 del matí del dissabte 8 de novembre; hi participen amb les nostres, l'Estonac —campiona de Lleida— i el C.N. Sabadell —campiones de Barcelona. A 2/4 de 5, novetat en la programació, quan a l'Esplai de jubilats juguen una simultània d'escacs. El dilluns 10 de novembre es va jugar la final del campionat de futbol-sala a les 8 de la tarda. El dia de sant Martí repeteix el partit de futbol entre veterans. I s'estrenen jocs infantils d'època, a la plaça del Pou, el migdia de festa escolar del 12 de novembre, que també l'han celebrada amb un embelliment de la paret de l'Estadi Joan Pijuan.

Els partits de lliga oficial del Centre d'Esports van portar a l'estadi el Vila-rodona (1983) —a tercera regional— amb el resultat de 4-0; de segona, el Cunit (1984), el Bonavista (1985) i l'Arboç (1986). Des de l'agost de 1984, el camp restava enllumenat.

7.4. Activitats culturals

A la sala de la Violeta, a 2/4 d'una del dissabte 12 de novembre de 1983, el crític d'art Francesc Galí Duffour presenta el llibre de Julio Trens "Josep Sala y su paisaje anímico".

Al tradicional homenatge a la gent gran actuen a la Violeta el grup de Jota san Jorge, de Tarragona; la Coral Infantil —que l'any vinent celebrarà el seu vintè aniversari—; el recital de cançó camp a cura del tenor Josep Mª Bellido i les veus de Bernardo Ríos i Jaume Camarasa, amb Jaume Caballé al piano. Presentà i hi recità Martí Royo Sendra.

Al Fòrum, l'any vinent, a 2/4 de 7 de la tarda del divendres 9 de novembre, inauguració d'una exposició de fotografia d'època d'Altafulla.

A la de 1985 exposen a la nova sala els artistes vinculats a Altafulla: Josep Buyreu, Salvador Ferré i Andreu, Josep Sala, Del Rey, Laura Pijuan, Josep Magriñà Virgili, Joan Patricio i Lluís Gómez, com a pintors. Com a dibuixants, Albert Boronat i Joan Mataró; com a aquarel·lista, Joan Anton Balcells. Com a ceramista, Martí Royo.

A la sala municipal d'exposicions, el dissabte 8 de novembre de 1986, inauguració de l'exposició itinerant (anomenada Roda d'Art) de la pintora canongina Mari Cañellas. Cal suposar, amb encert, que el Centre d'Estudis era darrere d'aquestes iniciatives; com explícitament consta a la de 1987 —fora del nostre període d'estudi—, quan des del dissabte 7 de novembre qui exposa és el ceramista Martí Royo, al Fòrum, dins la II^a Roda d'Art dels Centres d'Estudis.

7.5. Diades castelleres

Sempre com a amfitrions els Castellers d'Altafulla que, recordem-ho, intenten pujar èpicament el pilar de quatre per les escales del c) del Forn cada 11 de novembre. El 1983, vingueren els de la Joves dels Xiquets de Valls el diumenge 13, a la Plaça del Pou, a la una del migdia; van completar un 4 de vuit, per un 3 i 4 de set altafullenc (que van intentar el 2 de set). El diumenge 11 de novembre de 1984, els convidats foren els Xiquets de Tarragona. La Joves vallenca tornà el diumenge 10 de novembre de 1985, quan els Castellers d'Altafulla van carregar el 3 de 7. El diumenge 9 de novembre de 1986 van acompanyar els amfitrions la colla de Barcelona.

7.6. Orquestres i balls

El divendres 11 de novembre de 1983, La Rosaleda actuà a la plaça del Pou com a cobla en la recepció a Marta Ferrusola; i com a orquestra, a la Violeta, al ball de tarda de 2/4 de 7, i al de les 11 de la nit, on s'elegien l'Hereu i la Pubilla.

El diumenge 11 de novembre de 1984 l'orquestra Marabú participa a la missa cantada, a la processó, a les sardanes, al ball de tarda i al concert i ball de nit.

El dilluns 11 de novembre de 1985, correspon a l'orquestra Triunfal la quintuple actuació. Que pertoca a l'orquestra Miramar el dimarts 11 de novembre de 1986.

7.7. Espectacles i obres de teatre

El 1983, la nit de la vigília, a la Violeta, el vodevil escenificat per la Companyia de Piera "Fi de setmana amb senyora". Situem-nos, que han passat quaranta anys i ens hem anat alliberant de força tabús.

A la mateixa data, hora i lloc, l'any vinent, la Companyia Club Helena-Agrupació Congrés de Barcelona representa "El pobre viudo" de Santiago Rusiñol.

L'any 1985, també el dissabte 10, a les 11 de la nit, a la Violeta, el grup de teatre La Farola representa "La Sala d'estar".

La Festa Major de 1986 actuen els rierencs del Teatre del Pou amb la *divertida farsa* de Molière "El metge a la força".

Ni cal dir que assenyala el començament de cada Festa Major "el tritlleig de campanes i la tronada de coets" i, la seva finalització, la "traca de cloenda".

Constitució del nou ajuntament; d'esquerra a dreta: Jacinto Serrano, Benito Giralde, Antoni Torres, Manuel Ramon, Joan Pijuan (al centre), Francesc Blanc, Jordi Marqués, Joan Vives i Jordi Blanch

